

kláray Jenő a magy. tud. akadémia tagja, egyetemi tanár és török-becsei róm. kath. lelkész, Daniel László bánlakai főszolgabíró és gr. Bethlen Miklós nagy-szent-miklósi szolgabíró.

A nagy-kikindai lakotya építését 1880. évi szeptember 21-én Zsirus Lajos megyebizottsági tag indítványozta. — Ezen indítvány 617. ex 1880. kgy. sz. alatt elvileg elfogadtatott és a kaszárnya építése elvben elhatározatván, ugyanaz 38626. ex 1880. szám a kormányilag helyeseltetett. — Ezt követően azután a tárgyalások tengeri kigyója, míg végre ezek is befejeztetvén, a tervek és költségvetések készítették el.

Midőn a tervek első ízben beterjesztettek, a költségvetés megközelítőleg 500000 forint volt megállapítva és ekkor a megye közönsége 678. ex 1886. kgy. sz. a. kimondta, hogy felhívandók azon községek, melyek a beszállásolás terheit leginkább viselhetik oly értelemben nyilatkozatra, hogy mennyivel hajlandók a kaszárnya építéshez járulni.

Ezt a megye közönsége azért tette, mert az 1879. évi XXXVI. t. cz. szabványai szerint, az építendő lovas lakotya után, csak 25 éven át lévén 27000 forint évi beszállásolási díj biztosítva, ez által nem látta az 500000 forintnyi építési költségnek 32 évi 6-75%-os törlesztési hányadát fedezve.

Ha a kaszárnya az első tervek és költségvetés szerint épül ki, akkor a megye 25 éven át 6750 forint és 7 éven át 33750 forint fizetett volna rá, mely ráfizetés, a kamatokkal nem is számolva, mintegy 400000 forintot telt volna ki.

A végleges terv és költségvetés 1886. évi október 6-án nyújtott be és ekkor az utóbbi már kerék összegbe 700000 forint ért el, annélkül, hogy a beszállásolási díj a törvény szerint csak egy krajczárral is volna emelhető. — A költségekkel telt 200000 forint után 32 év alatt 6-75%-os törlesztés mellett 4320000 forint fizetették vissza, azaz egy 700000 forintos kaszárnya építése 25 éves 27000 forint évi díj kárpótás mellett a megye közönségének 32 év alatt közel 800000 forintba kerülne, melyet pótdó utján kellene beszédni.

Ily körülmények között azt hisszük, hogy egészen helyesen jártak el az intézők, midőn a kaszárnya építésbe vakon nem mentek be, hanem lépéseket tettek, hogy a katonaság igényei leszállítatlan az építési költségek csökkentésére. — Az ez irányban megindított eljárás folyamatban van.

A községek felszólítása, egy oly kgy. határozaton alapul, mely erre még a volt alispánt utasította.

Végül tisztelt collegánk megnyugtatóra még azt is közölhetjük, hogy a n.-kikindai lakotya kérdése nem alszik, hanem éppen a vég és helyes megoldás felé vezetettik.

lat elkészítésére kiküldött bizottság elnöke, megjegyzi, hogy a kiküldött bizottság, mely a választási javaslatot készítette, a választási szövegében azon elv vezérlő, hogy miután a törvény revíziójára vonatkozó munkát annyira előhaladt, hogy befejezéséhez közeledik, miután továbbá ahhoz az ország legtöbb testületéhez hozzájárult és magáévá tette, immár nem pusztán a szegedi ipartestület ügye, s még a visszavonulni akarna is a mozgalom teréről, már ezen okoknál fogva sem tehetné. Ajánlja a főlóvasandó választási elfogadását.

Olvasatik a választási: Az országos iparegyesület tekintetes Igazgatóságának Budapesteni T. Igazgatóság! Alólipt ipartestület, midőn az érdemes Egyesület kezelebből f. évi november 8. és 17-ről kelt két rendbeli hivatalos átirat kézhezvételét ezennel társas tisztelettel elismerné, nem mulaszthatja el sajnálatát nyilvánítani a t. Igazgatóság érdemes tagjainak, a kérdéses átiratok szerint elfoglalt álláspontjukra nézve. Mert noha különböző szerepkörben és hivatalos ténykedésben, de ugyanazon tárgyban és esetben s mégis ellentétes állásban és értelemben látja testületünk a t. egyesületi előjárásokat egy czél felé törni és nyilatkozni.

Szükségtelen, hogy jelen választásunkban testületünk és a t. Elnökség által is kitűzött czélunk és a főmögördő indokoknak bővebb leírására bocsátkozzunk, a melyekből kiindulva az érdemes országos Egyesület nagyérdemű vezetői az alírt testület által kibocsátott tárgyalásos körlevél folytán testületünk a 8-iki átirattal s a 17-iki körlevéllel megtisztelték.

Nem szándékunk az országos Egyesület érdemes előjáróit semminem tekintetben sem fölvilágosításokkal, sem magyarázatokkal terhelni, sem pedig a mi álláspontunkat védelmezni; ennek a szüksége úgy sem forog fönn, annál inkább nem szükséges az, mert a t. Elnökség ugyanis ugyanazon czélt vallotta be törekvése tárgyakként, a mely czél testületünk szeme előtt is lebeg; az 1884. évi XVII. t. cz. alapján iparos pályatársainkat lehetőleg boldogítani.

Nem akarunk itt ezáltal a törvény általános és kiváló szellemének ismertetésébe és jellemzésébe belebocsátkozni, elég az, ha azt mondjuk, hogy ezen törvény, hála a hazafias kormány és törvényhozás gondoskodásának, főleg az újabb kor korlátlan szabadsága által megmérhetlen romboló erővel sújtott kézműiparosság védelmére hozatott. Nem szükség bizonyítgatnunk, hogy ezen kézműiparosság a legnagyobb mértékben a vidéken, a vidéki városokban szenved.

Megengedjük, hogy a t. országos Egyesület nagyérdemű vezetői a lehető legelőkeltebben át vannak hatva a vidéki kézműiparosság ezen szenvedő helyzetének ismerete és érzülete által.

De engedjük meg az országos Egyesület nagyérdemű vezetői, ha mi ezzel szemben mégis kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a vidéki testületek a közvetlenség oly félreismertelése által állnak itt szemben, a melynek hatalmas egész nagyságában, egész horderejében s legbehatóbban csakis azon testületek érezhetik, a melyek ezen határozat közvetlen nyomása alatt élnek.

Ott a fővárosban, a hol az országos Iparegyesület érdemes vezérfejei élnek, az országos közönségek folytán s az államkormány jelenlétének központosító erővel ható jótékonyága által, továbbá a magyar állam-

Kivonat

a Szegedi Ipartestület 1886. évi decz. 20-án folytatott előjárásági ülése jegyzőkönyvéből.

7. Olvasatik az országos iparegyesület ipartestületi szakosztályának 1200-1886 számú és az országos iparegyesületnek 1201-1886. számú átirata, melyben a szegedi ipartestület által az 1884. évi XVII. törvényzikk nemely, a végrehajtás körül és a gyakorlatban fölmerült hiányainak revíziójára kiküldött javaslattevő bizottságának eddigi munkálataival szemben roszáló nyilatkozata és a melyben a törvénynek az országos iparegyesület által kezdeményezett és más irányban czéba vett módosítása foglaltatik.

Csikós Ignác, mint a módosítási javas-

lat elkészítésére kiküldött bizottság elnöke, megjegyzi, hogy a kiküldött bizottság, mely a választási javaslatot készítette, a választási szövegében azon elv vezérlő, hogy miután a törvény revíziójára vonatkozó munkát annyira előhaladt, hogy befejezéséhez közeledik, miután továbbá ahhoz az ország legtöbb testületéhez hozzájárult és magáévá tette, immár nem pusztán a szegedi ipartestület ügye, s még a visszavonulni akarna is a mozgalom teréről, már ezen okoknál fogva sem tehetné. Ajánlja a főlóvasandó választási elfogadását.

Olvasatik a választási: Az országos iparegyesület tekintetes Igazgatóságának Budapesteni T. Igazgatóság!

Alólipt ipartestület, midőn az érdemes Egyesület kezelebből f. évi november 8. és 17-ről kelt két rendbeli hivatalos átirat kézhezvételét ezennel társas tisztelettel elismerné, nem mulaszthatja el sajnálatát nyilvánítani a t. Igazgatóság érdemes tagjainak, a kérdéses átiratok szerint elfoglalt álláspontjukra nézve. Mert noha különböző szerepkörben és hivatalos ténykedésben, de ugyanazon tárgyban és esetben s mégis ellentétes állásban és értelemben látja testületünk a t. egyesületi előjárásokat egy czél felé törni és nyilatkozni.

Szükségtelen, hogy jelen választásunkban testületünk és a t. Elnökség által is kitűzött czélunk és a főmögördő indokoknak bővebb leírására bocsátkozzunk, a melyekből kiindulva az érdemes országos Egyesület nagyérdemű vezetői az alírt testület által kibocsátott tárgyalásos körlevél folytán testületünk a 8-iki átirattal s a 17-iki körlevéllel megtisztelték.

Nem szándékunk az országos Egyesület érdemes előjáróit semminem tekintetben sem fölvilágosításokkal, sem magyarázatokkal terhelni, sem pedig a mi álláspontunkat védelmezni; ennek a szüksége úgy sem forog fönn, annál inkább nem szükséges az, mert a t. Elnökség ugyanis ugyanazon czélt vallotta be törekvése tárgyakként, a mely czél testületünk szeme előtt is lebeg; az 1884. évi XVII. t. cz. alapján iparos pályatársainkat lehetőleg boldogítani.

Nem akarunk itt ezáltal a törvény általános és kiváló szellemének ismertetésébe és jellemzésébe belebocsátkozni, elég az, ha azt mondjuk, hogy ezen törvény, hála a hazafias kormány és törvényhozás gondoskodásának, főleg az újabb kor korlátlan szabadsága által megmérhetlen romboló erővel sújtott kézműiparosság védelmére hozatott. Nem szükség bizonyítgatnunk, hogy ezen kézműiparosság a legnagyobb mértékben a vidéken, a vidéki városokban szenved.

Megengedjük, hogy a t. országos Egyesület nagyérdemű vezetői a lehető legelőkeltebben át vannak hatva a vidéki kézműiparosság ezen szenvedő helyzetének ismerete és érzülete által.

De engedjük meg az országos Egyesület nagyérdemű vezetői, ha mi ezzel szemben mégis kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a vidéki testületek a közvetlenség oly félreismertelése által állnak itt szemben, a melynek hatalmas egész nagyságában, egész horderejében s legbehatóbban csakis azon testületek érezhetik, a melyek ezen határozat közvetlen nyomása alatt élnek.

Ott a fővárosban, a hol az országos Iparegyesület érdemes vezérfejei élnek, az országos közönségek folytán s az államkormány jelenlétének központosító erővel ható jótékonyága által, továbbá a magyar állam-

száma apostolusok, számító tőkepenészeknek és vezető életrevaló üzletembereknek és vezetőseknek, az országos közintézeteknek s magának a nemzet képviselőitnek közvetlen aldozatokkétsége és központi költsége által annyi építkezés és iparvállalkozás áll az ottani iparosság boldogítására, hogy ezen — bár nem rendes és nem gyökeres iparüzleti élénkség — sokban és sokakkal elfeledtetni a vidéken dúló iparpangást, a mely mellett mégis tömördek idegen áru hozatik a közjó czéljait és hazafiasgot nem ismerő kereskedelem által forgalomba.

A főváros is látja, de nem érzi oly mértékben, oly arányban, hogy az új ipartörvény — minden áldásos volta mellett — még mindig nem bír a hazafias kézműiparnak kellő védelmet nyújtani.

A testületünk által kiküldött bizottságunk lesz módja bebizonyítani, hogy a midőn a hatalmas német császárság, erőteljes iparával, magában a trónbeszédben is hangot ad a kézműipar meg nem érdemlött módon szorongatott helyzetének, a mi magyar vidéki, sokkal gyöngébb iparunk sokszoros alakban követelheti meg a további törvényes védelmet.

Testületünk is ott van hatva a világforgalom szabadságának nagy nemzetközi következményeitől. Nem is akar a józan szabad kereskedelemnek útjába akadályokat gördíteni; nem akarja az új ipartörvényt annyira megbolygatni, hogy ez által a kézműiparosok erejének az ezen törvény alapján elérhető konszolidációja hatraltassék.

Ha testületünk fölvetésében s a hiányoknak és az orvoslatoznak fölserolrásában bármily nyílt, őszinte és határozott is, nem tűzi ezeket a dolgokat élükre.

Ezért egyelőre nem is ment annyira, mint a t. országos Egyesület: még nem tüzte ki czélul az első, a III. kongresszus megtartását. Mert ma még úgy sem lehetne az új törvény oly gyökeres revíziójára számítani, a milyent egy esetleges kongresszus még esetlegesebb többsége — az országos iparos közhangulat tekintve — törekvése tárgyul kiütözhette. De ha testületünknek még ma nem kell az országos iparos kongresszus, nem kell semmi egyéb, bármily szin vagy forma alatt összehívandó országos testületi értekezlet sem. Mert vagy megjelennek ezen az értekezleten az ország ipartestületeinek képviselői, vagy nem. Ha megjelennek, ki fogják mondani a kongresszus megtartását, vagy ha meg nem jelennek, a jelenlévők elnyomják a törekvést.

Mit nyert ezzel a t. országos Egyesület s mit nyertek az ország kézműiparosai? Elég baj lesz az, hogy ha már kérdés és vita tárgyává fog tetetni a III-ik kongresszus megtartása.

Hogy ezen kérdés testületünknek is vita tárgyat képezze s hogy az ide vonatkozó határozat elodoztatott, ezzel a t. országos Egyesület egyelőre megelégedhetett volna.

Mert olyan dolgokat előleges megvitatás, megbeszélés nélkül sem egy értekezletben, sem egy kongresszusban nem lehet megállapítani. Testületünk ezen előleges megvitatást a legloyalisabb módon nyitotta meg; a legjobb módott; az othon, a hazi tüzhely körében való szabad megbeszélhetőség módját és a saját útján való megvitatást választotta. Hisz ma azon helyzetben vagyunk, hogy ezen az uton a legtárgyalagosabban megvitatathatjuk a kérdéseket.

A mai napisajtó elég élénken foglalkozik az ipari közügyekkel és több jóravaló szakközönségeink vannak.

Határozottan roszalunk kellene, ha ezen

TÁRCSA.

A magyar színészet története.

Nemzeti intézményeink közt alig van egy, mely a közművelődésnek s a magyarság terjedésének olyan szolgálatot tett volna, mint a színészet, melynek történetét művészi keretbe foglalva kaptuk meg egy vaskos kötetben. Szokatlan lapunkban — mondja a Pester Correspondenz — az irodalom termékeivel foglalkozni, lehetetlen azonban a művet szó nélkül hagyni, miután benne, nemcsak egy művészeti ág fejlődésének, megerősödésének s gyümölcsösödésének folyamatát láthatjuk, de ezenkívül azt is, hogy a színművészet vándorapostolai nyomában miképpen éled fel a nemzetiség érzete, s hogyan hatalmasul el, az általuk elhintett ige: a felvilágosultság, eszmeszabadság s nemzetiség. E jeles művet Dr. Váli Béla országos színészeti tanácsos írta, kinek neve jól ismeretes az irói világban. Művét: a Magyar Színészet történetét, a Kisfaludy társaság mult évi pályázatán száz arany jutalommal s dicsérettel tüntette ki. Nem néhány hónap, közel egy évtizedre terjedő munkásság eredménye e kötet. Előbb s kevesebb munkával meg sem lehetett azt jól írni, miután e művészeti ág történetéhez a legújabb idők nem találkozott annyaggyűjtő. Dr. Váli fíradhatatlan buzgalommal kutatót éveken át s színezernyi aprónak látszó adathalmazból építé össze, a kedvelt művészet ősmertlen történetét. És amellet, hogy e nagy művet megírta, alkotott más, hasonlóan becses irodalmi termékeket, minő a többi közül Vas Gereben: Életrajza, Kuthy Lajos a hir-

neves regényíró Életrajza, s Vas Gereben műveinek 8 kötetes kiadása stb. Dr. Váli valódi energiás, sokoldalú tehetség, ki el nem fárad a gyűjtésben, el nem téveszti a vezérfonalat az adatok halmazában, ő az adatgyűjtő pontosságát s pedanteriját egyesíti az író könnyedségével s a rendezői ügyességet a styl melegségével.

A szerző figyelmébe alkotása közben a legapróbb részletekre kiterjedő pontossággal tünteti elő a mult homályából a magyarországi színészet történetét. A legígibb nyom, melyet a szerző kipuhatolt, 1440-ik évben öltik elő. Játsszotak an színjátékok ez év előtt is hazánkban, kimerítő tudósítást azonban s évszámmal jelölt határozottságot előremenőleg nem fűrkészhetett ki. Érdekesen csoportosítja a szerző ezen 1440-iki játékok közül a 15-16-ik századbeli színjátékok történetét, egyetemben a színműírók, játsszók és nézők naiv eszmévilágával. Egy lakoma, néhány denár volt az első színjátékok fíradtságának jutalma, nagy ritkán egy két kupa bor s száz év múlva már 150—200 forintra emelkedett a tiszteletdíj, melyet egy-egy főur vagy gazdag egyházi, esetleg többek adakozása fedezett. Nagybecsű és egyetlen a maga nemében a színjátékokról fennmaradt s hű másolatban közölt képek közül az első 1685-iki évből, melyhez a következő érdekes magyarázó szöveget függeszté a rajzoló: „A játéknéző helyben, amely megruháztatik szőnyegekkel és előfigesztett kárpitokkal s fűgülepekkel befödöttetik: tartatnak örömjátékok és szomorujátékok, melyekben emlékeztet méltó dolgok hozattatnak elő. A jádszó személyek más-más-féle ruhába fölöltöztetvén játszanak. A (szarvakkal rutított) bolond tréfát űz. A nézők közül a főhelyen ülnek a legfőbbek, a köznép áll a közönséges he-

lyen és kezeivel tapsol, ha valami neki tetszik. Ezen érdekesség nyomában találjuk I. Lipót császár viznyomatu okmányának hasonmását okmány alakban. Ezen okmány eredetije a szerző birtokában van, ki méltán lehet arra büszke, miután ezen okmányban a színészet s színirodalom egy sarkalatos törvényét, szabadságlevelét bírja. I. Lipót császár adta ezen okmányt 1696-ban Felvinczy Györgynek, a legelső magyar színigazgatónak, hogy az, mesterei: a hazánkban vándorló angol színészek mintájára társulatot szervezhessen s ingatlan vagyont gyűjtessen öreg napjaira. Érdekesíti e nagy terjedelmű s körültekintő gondossággal s classikus nyelven írott okmányt az, hogy hasonlót a külföld nem tud felmutatni, ahol ugyan is néhány sorban adták meg a fejedelmek a játsszói engedélyt.

Kifolyólag ezzel részletek egy egészen új és ősmertlen világot a szerző az angol és olasz színtársulatok szereplését, s ezzel egyetemben az Eszterházyak, Károlyiak, Batthyányiak, Rádiak, Csákyak s Erdődyek angol-olasz színházait 1602-től 1792-ig terjedve. Méltó folytatást képez az egyidejűleg rajzolt német színészet, melynek számára 1719-ben Szegeden elrendeltetik az uralkodó által színház építését. Keretét ennek az irodalmi viszonyok, operák, ballettek meghonosodása s a színjáték-grófság, majd a helytartóság viselt dolgainak részletes és mulató ősmertetése követi.

A nagyérdemű anyagból érdekfeszítő és még sem mesterkélten természetességgel kezd kiemelkedni a pesti és budai színház illetőleg színházak története, az az legszebb részletei a könyvnek: ötvenéves küzdelme a magyar színművészetnek a nemzet aléltóságával, közönségével, fíaltségával, a helytartótanács ellenséges érzületével. Miután

Felvinczy 1696-iki kísérlete nyomtalanul elenyészett az idegen színészek kedveltsége közt, közel száz év múlva Soós Márton orvosnövendék s Kelemen László ügyvéd s földbirtokos vállalkoztak magyar színház és színtársulat alkotására. Személyökben nyerte a nagyvívó öt könyvekben, lapokban és folyóiratokban annyiszor tervezett, annyira óhajtott, de soha meg nem valósított terv a magyar színészet felelesztése: tette képes képviselőket „Kelemen László valódi teremtő tehetség volt, megáldva az őznetlen honszeretet talismanjával. Egyik kezével küzdött a germanizálás és közöny ellen, a másikkal társulatot szervezett. Kelemen László egy elszegényedett magyar nemes család sarja volt. 1768-ban született Bihar-megyében: Tanulmányainak szánt éveit kitűnő eredménnyel végezte be 1788 körül. Atyja Kelemen Mihály, anyja Török Rozália volt Makrók. Kelemen László alig végezte az ügyvédi tanfolyamot, már is Grassalkovich herceg gödöllői uradalmába neveztetett ki ügyészé. Ezen szép állás jövedelmét élvezve némi csekély vagyont is szerzett magának, melylyel később mint a színtársulat mecénása kezdé szervezni a színtársulatot, melynek időmultával igazgatójává is lett. A szép ismeretkörüvel bíró ifjú közbecsülés részese lévén, a vagyonosabb polgári családnak igen szívesen látott vendég volt. Itt ismerkedett meg az egyik helytartósági tanácsos leányával. A két ifju egymáshoz való vonalmát az atya csakhamar észrevette, s nemcsak hogy nem akadályozta, sőt örvendett a vonzalomnak, miután a szépkészült-ség ifjubar gyengéd férjet és szép jövőjü tisztviselőt látott. A jóindulat azonban megváltozott a jegyesi viszony iránt, midőn Kelemen mint pártfogó segélyző a színtársulat élére állott.

Előzinczy... tudott... ugyan... csatott... ő nem ak... ő tehetség... bíró egy... a színtu... küzdelm... Ez... visszarot... lamely... természet... kezében... családjá... metébe... sent jósu... létrehoz... nélkül... a nehéz... hogy ő... Az ifju... szüklát... nélkül... látták be... hogy tő... de mint... társaság... A... által öss... csak ak... folytatás... kezdé... ment, ho... s tekins... ha szilá... ama terv... képvisel... Ke...

...munkálatok ellen fölhozni, mivel ezen munkálat ma már nemcsak a szegedi ipartestület tulajdonát képezi. Nem lephet tovább vissza ezen munka teljesítésétől azért sem, mert az említett egyesület az által sem helyezkedett a forma és törvényszerű tételre, hogy a midőn a testület munkakodási körét és irányát eltilt: törekedik, ugyanakkor magának bizonyos fönlényi és előjogot tulajdonítva, csaknem ugyanazonos program mellett az 1201. szamu korlevélben az ipartörvény módosítására czelzo lépéseket megteszi, a nélkül, hogy a testület kiküldött bizottsága által kidolgozott és befejezéséhez közelgő módosítási javaslatokat csak az érdemleges hozzászólásra is melláta volna.

Ennélfogva testületünk az országos ipar-egyesület érintett átiratát s az ezek szerinti elfoglalt álláspontját különösen az ügy érdekében sajnálatlalt veszi tudomásul s azokra a főnnebbi átiratban válaszol.

Mely határozat az összes hazai testuletek, ipartársulatok és érdekelt iparügyi szakferfiakkal, valamint a hazai szak- és népi-lapokkal közöltetik.

K. m. f.
Babós Elek s. k., Reiner Ferencz s. k.,
test. jegyző. test. elnök.

Mert különben is kénytelen testületünk kijelenteni, hogy részéről — míg a nagytöbbségi kérdés a kellő idő során minden oldalról meg nem vitatott s a testület többsége által ez érdemben egy egyetemes megállapodás létre nem jöhetett, semmi nem olyan országos érdekeztetés vagy gyülekeztetés részt nem vehet, a mely gyülekeztetés az azon alkalommal nyerhető idő rövidsége miatt, kellőleg meg nem érlelt határozatokat hozva, ez által a haza összes iparosaira nézve meg nem engedhető erkölcsi nyomást gyakorolhatna.

Végre testületünk egy ilyen érdekeztetésben nem csak hogy részt nem vesz, de oda fog hárni, hogy ezen érdekeztetésben a többi testületek se vegyenek részt s hogy egy ilyen korlátozott természetű érdekeztetés az országos közérdekeztetés jellegével fölruházható ne legyen.

Ha azonban a szönyegen forgó kérdések kellőleg megvitatták és megérleltve lesznek, a hazai összes ipartestületük egy esetleges országos összejövetel szükségességének főnforgó okait megállapították s annak megtartását, helyét és idejét többségi kimondták, akkor a többség határozata előtt mi is készséggel megfogunk hajolni.

Adigg pedig társas tisztelettel kérjük az érdemes Elnökséget, hogy az általa és általunk jelzett javaslati pontokat sziveskedjék a szaklapok és testületek útján közzé tételére, esetleg saját javaslatait bővebben kifejteni, valamint a miénkét megvitálni, s ha azokban vagy ezekben valami elérhetlen tulajdonság volna, azt a kellő értékre és színvonalra leemléskelni vagy szabályszerű vita során elejteni, illetve az elfogadottakat megállapítani.

Testületünk a maga részéről társas tisztelettel kijelenti, hogy az érdemes Egyesület által kifejtendő pontok megvitatásához őszinte jóindulattal hozzájárul. Azonban valamint semmi nem elhamarkodást meg nem enged, ugy mások részéről hasonlólt el nem fogad.

7. sz. A választási eljárásról szóló egyhangulag elfogadjatik s hozzátik a következő határozat: Tekintettel arra, hogy az 1884. évi XVII. törvények módosítására vonatkozó javaslati munkálatok a szegedi ipartestület által 17 hóval ezelőtt az ország összes ipartestületeinek hozzájárulásával megindított s a testület kebeléből e czélra kiküldött bizottság szorgalmas munkálkodása és az ezen munkálatokba befolyt számos vidéki ipartestület részvétele folytán immár annyira előrehaladt s országos jellegű közügygé vált, hogy ezen munkálat a szegedi ipartestület az országos ipar-egyesület elkészült felszólítására ma már még azon esetben sem léphet vissza, ha az említett egyesület az ezen vizsgáló bizottság átiratában alaposabb érveket lett volna képes a testületünk által megindí-

és hatalmas erejével szerette jegyesét és mégis annál erősebbnek bizonyult be a művészet, magyar nyelv és nemzetiség felvirágoztatására irányt vágya. Lemondott szerelméről, lemondott életboldogságáról.

Mikorra Kelemen László hosszas küzdelem után az első magyar rendezett színtársulat élén a színpadon hervadtan babérral érdemelt ki, már akkor a lányka, kinek szerelmén kívül semmije sem volt, künn porladozott a budai temetőben. A színművészet ellen harcoló előítéletnek ő volt első áldozata. Sirját sokáig díszített Kelemen László koszorúi.....

Hat évig küzdött Kelemen s elvégre is romok közé jutott. Elkészte a küzdelmet mint nagy reményű ifju s befejezte mint koldusszegény kifáradt agg.... Mit oly huzamos ideig, oly nagy fáradozás, saját boldogsága s családja jóléte árán épített, előtte hevert egybeomolva. Átvette újra a legnehezebb szerepet. Fáradozatlan szorgalommal kereste fel az általa megtestesített eszme lelkes híveit, sehol sem talált azonban oly pártfogásra, mely vetekedhetett volna az ő régi áldozatkészségével. És mégsem esett kétségbe! Nem hagyta abba a küzdelmet! Csalódások által megtört lelke többé nem érzett bár erőt magasba szárnyalni, mégis lelkesült, mint kit az események váratlan változása nem hoz zavarba. Felvette a vándorbotot s 1796. június 4-én elhagyta a fővárost — Kolozsvárra indult. Kecskeméten azonban ez iránt táplált reménye elsorvadt teljesen. A társulat szétzúllott. Négy évi hánnyódás után Nagyváradon kísérte meg új színtársulat szervezését. Ez a remény is meghusult! Miután vagyona teljesen elfogyott, Pestre semmi áron nem akart visszatérni, nehogy ösmerősei előtt pirulnia kellessen vállalata sikertelensége

miatt. Némi vándorlás után nejével Lipsei Máriaival Ráczkevére telepedett le, hanczve lejegése után Makóra költözött s onnan Csánádpalotára hurczkolodott át nemokára, ahol — mint hitvese beszél el unokáinak — szinagazgatói fardalmái és áldozatai sikertelensége miatt sarjadt bánatában elhunyt 1807-ben.....

Valóságos kaleidoskop e munka többi fejezete. A szebbnél-szebb képek, történetek, zivhez szóló események fűződnek egymáshoz, melyeknek szemgönyörködtető színt a nemzeti érzület és szellem ad. Részletezve vannak ismertetve az erdélyi színi viszonyok, bár Vesselőnyi s az erdélyi nemesség áldozatkészsége, a magyar írók s főurak tevékenysége, az összes színtársulatok hullámzó de egyszersmind jól tájékozott rajza. Dérnyé ekeke, Kántoréni tragikája, Megyeri komikuma, Szentpéteri, Nagy Pista, Szilágyi, Pergő belestin, Lendvayné, Jókainé, Lendvay, Fánacsy, Szilágyi s Jancsó Pál, egy-egy meteorja a magyar színirodalomnak kitünően, körvonalozva jelenik meg! Van azonban az éremnek más oldala is! Mig e kitünőségek bujdosnak faluról falura, azalatt Pesten német színház épül a Dunaparton 240 ezer forintért s ennek fentartására néhány év alatt mintegy 600 ezer forintot költenek el. Felébredt ezenközben a nemzet féltékenysége s Széchényi István s Földváry Gábor pestmegei alispán veszik kezükbe a színeszet állandósítását. Ez alkalommal szerző valódi remekművet készített: amint egyöntetű, könnyen áttekinthető, de egyszersmind rendkívüli éleslátással vázolja a vidéki előtűnő, szertefoszló társulatokat, a vidéki színeszetet, a Földváry s Széchényi és pártjaik közt fejlett küzdelmeket s a magyar közélet ébredését.

miatt. Némi vándorlás után nejével Lipsei Máriaival Ráczkevére telepedett le, hanczve lejegése után Makóra költözött s onnan Csánádpalotára hurczkolodott át nemokára, ahol — mint hitvese beszél el unokáinak — szinagazgatói fardalmái és áldozatai sikertelensége miatt sarjadt bánatában elhunyt 1807-ben.....

Valóságos kaleidoskop e munka többi fejezete. A szebbnél-szebb képek, történetek, zivhez szóló események fűződnek egymáshoz, melyeknek szemgönyörködtető színt a nemzeti érzület és szellem ad. Részletezve vannak ismertetve az erdélyi színi viszonyok, bár Vesselőnyi s az erdélyi nemesség áldozatkészsége, a magyar írók s főurak tevékenysége, az összes színtársulatok hullámzó de egyszersmind jól tájékozott rajza. Dérnyé ekeke, Kántoréni tragikája, Megyeri komikuma, Szentpéteri, Nagy Pista, Szilágyi, Pergő belestin, Lendvayné, Jókainé, Lendvay, Fánacsy, Szilágyi s Jancsó Pál, egy-egy meteorja a magyar színirodalomnak kitünően, körvonalozva jelenik meg! Van azonban az éremnek más oldala is! Mig e kitünőségek bujdosnak faluról falura, azalatt Pesten német színház épül a Dunaparton 240 ezer forintért s ennek fentartására néhány év alatt mintegy 600 ezer forintot költenek el. Felébredt ezenközben a nemzet féltékenysége s Széchényi István s Földváry Gábor pestmegei alispán veszik kezükbe a színeszet állandósítását. Ez alkalommal szerző valódi remekművet készített: amint egyöntetű, könnyen áttekinthető, de egyszersmind rendkívüli éleslátással vázolja a vidéki előtűnő, szertefoszló társulatokat, a vidéki színeszetet, a Földváry s Széchényi és pártjaik közt fejlett küzdelmeket s a magyar közélet ébredését.

miatt. Némi vándorlás után nejével Lipsei Máriaival Ráczkevére telepedett le, hanczve lejegése után Makóra költözött s onnan Csánádpalotára hurczkolodott át nemokára, ahol — mint hitvese beszél el unokáinak — szinagazgatói fardalmái és áldozatai sikertelensége miatt sarjadt bánatában elhunyt 1807-ben.....

Valóságos kaleidoskop e munka többi fejezete. A szebbnél-szebb képek, történetek, zivhez szóló események fűződnek egymáshoz, melyeknek szemgönyörködtető színt a nemzeti érzület és szellem ad. Részletezve vannak ismertetve az erdélyi színi viszonyok, bár Vesselőnyi s az erdélyi nemesség áldozatkészsége, a magyar írók s főurak tevékenysége, az összes színtársulatok hullámzó de egyszersmind jól tájékozott rajza. Dérnyé ekeke, Kántoréni tragikája, Megyeri komikuma, Szentpéteri, Nagy Pista, Szilágyi, Pergő belestin, Lendvayné, Jókainé, Lendvay, Fánacsy, Szilágyi s Jancsó Pál, egy-egy meteorja a magyar színirodalomnak kitünően, körvonalozva jelenik meg! Van azonban az éremnek más oldala is! Mig e kitünőségek bujdosnak faluról falura, azalatt Pesten német színház épül a Dunaparton 240 ezer forintért s ennek fentartására néhány év alatt mintegy 600 ezer forintot költenek el. Felébredt ezenközben a nemzet féltékenysége s Széchényi István s Földváry Gábor pestmegei alispán veszik kezükbe a színeszet állandósítását. Ez alkalommal szerző valódi remekművet készített: amint egyöntetű, könnyen áttekinthető, de egyszersmind rendkívüli éleslátással vázolja a vidéki előtűnő, szertefoszló társulatokat, a vidéki színeszetet, a Földváry s Széchényi és pártjaik közt fejlett küzdelmeket s a magyar közélet ébredését.

miatt. Némi vándorlás után nejével Lipsei Máriaival Ráczkevére telepedett le, hanczve lejegése után Makóra költözött s onnan Csánádpalotára hurczkolodott át nemokára, ahol — mint hitvese beszél el unokáinak — szinagazgatói fardalmái és áldozatai sikertelensége miatt sarjadt bánatában elhunyt 1807-ben.....

Valóságos kaleidoskop e munka többi fejezete. A szebbnél-szebb képek, történetek, zivhez szóló események fűződnek egymáshoz, melyeknek szemgönyörködtető színt a nemzeti érzület és szellem ad. Részletezve vannak ismertetve az erdélyi színi viszonyok, bár Vesselőnyi s az erdélyi nemesség áldozatkészsége, a magyar írók s főurak tevékenysége, az összes színtársulatok hullámzó de egyszersmind jól tájékozott rajza. Dérnyé ekeke, Kántoréni tragikája, Megyeri komikuma, Szentpéteri, Nagy Pista, Szilágyi, Pergő belestin, Lendvayné, Jókainé, Lendvay, Fánacsy, Szilágyi s Jancsó Pál, egy-egy meteorja a magyar színirodalomnak kitünően, körvonalozva jelenik meg! Van azonban az éremnek más oldala is! Mig e kitünőségek bujdosnak faluról falura, azalatt Pesten német színház épül a Dunaparton 240 ezer forintért s ennek fentartására néhány év alatt mintegy 600 ezer forintot költenek el. Felébredt ezenközben a nemzet féltékenysége s Széchényi István s Földváry Gábor pestmegei alispán veszik kezükbe a színeszet állandósítását. Ez alkalommal szerző valódi remekművet készített: amint egyöntetű, könnyen áttekinthető, de egyszersmind rendkívüli éleslátással vázolja a vidéki előtűnő, szertefoszló társulatokat, a vidéki színeszetet, a Földváry s Széchényi és pártjaik közt fejlett küzdelmeket s a magyar közélet ébredését.

miatt. Némi vándorlás után nejével Lipsei Máriaival Ráczkevére telepedett le, hanczve lejegése után Makóra költözött s onnan Csánádpalotára hurczkolodott át nemokára, ahol — mint hitvese beszél el unokáinak — szinagazgatói fardalmái és áldozatai sikertelensége miatt sarjadt bánatában elhunyt 1807-ben.....

Valóságos kaleidoskop e munka többi fejezete. A szebbnél-szebb képek, történetek, zivhez szóló események fűződnek egymáshoz, melyeknek szemgönyörködtető színt a nemzeti érzület és szellem ad. Részletezve vannak ismertetve az erdélyi színi viszonyok, bár Vesselőnyi s az erdélyi nemesség áldozatkészsége, a magyar írók s főurak tevékenysége, az összes színtársulatok hullámzó de egyszersmind jól tájékozott rajza. Dérnyé ekeke, Kántoréni tragikája, Megyeri komikuma, Szentpéteri, Nagy Pista, Szilágyi, Pergő belestin, Lendvayné, Jókainé, Lendvay, Fánacsy, Szilágyi s Jancsó Pál, egy-egy meteorja a magyar színirodalomnak kitünően, körvonalozva jelenik meg! Van azonban az éremnek más oldala is! Mig e kitünőségek bujdosnak faluról falura, azalatt Pesten német színház épül a Dunaparton 240 ezer forintért s ennek fentartására néhány év alatt mintegy 600 ezer forintot költenek el. Felébredt ezenközben a nemzet féltékenysége s Széchényi István s Földváry Gábor pestmegei alispán veszik kezükbe a színeszet állandósítását. Ez alkalommal szerző valódi remekművet készített: amint egyöntetű, könnyen áttekinthető, de egyszersmind rendkívüli éleslátással vázolja a vidéki előtűnő, szertefoszló társulatokat, a vidéki színeszetet, a Földváry s Széchényi és pártjaik közt fejlett küzdelmeket s a magyar közélet ébredését.

miatt. Némi vándorlás után nejével Lipsei Máriaival Ráczkevére telepedett le, hanczve lejegése után Makóra költözött s onnan Csánádpalotára hurczkolodott át nemokára, ahol — mint hitvese beszél el unokáinak — szinagazgatói fardalmái és áldozatai sikertelensége miatt sarjadt bánatában elhunyt 1807-ben.....

Valóságos kaleidoskop e munka többi fejezete. A szebbnél-szebb képek, történetek, zivhez szóló események fűződnek egymáshoz, melyeknek szemgönyörködtető színt a nemzeti érzület és szellem ad. Részletezve vannak ismertetve az erdélyi színi viszonyok, bár Vesselőnyi s az erdélyi nemesség áldozatkészsége, a magyar írók s főurak tevékenysége, az összes színtársulatok hullámzó de egyszersmind jól tájékozott rajza. Dérnyé ekeke, Kántoréni tragikája, Megyeri komikuma, Szentpéteri, Nagy Pista, Szilágyi, Pergő belestin, Lendvayné, Jókainé, Lendvay, Fánacsy, Szilágyi s Jancsó Pál, egy-egy meteorja a magyar színirodalomnak kitünően, körvonalozva jelenik meg! Van azonban az éremnek más oldala is! Mig e kitünőségek bujdosnak faluról falura, azalatt Pesten német színház épül a Dunaparton 240 ezer forintért s ennek fentartására néhány év alatt mintegy 600 ezer forintot költenek el. Felébredt ezenközben a nemzet féltékenysége s Széchényi István s Földváry Gábor pestmegei alispán veszik kezükbe a színeszet állandósítását. Ez alkalommal szerző valódi remekművet készített: amint egyöntetű, könnyen áttekinthető, de egyszersmind rendkívüli éleslátással vázolja a vidéki előtűnő, szertefoszló társulatokat, a vidéki színeszetet, a Földváry s Széchényi és pártjaik közt fejlett küzdelmeket s a magyar közélet ébredését.

miatt. Némi vándorlás után nejével Lipsei Máriaival Ráczkevére telepedett le, hanczve lejegése után Makóra költözött s onnan Csánádpalotára hurczkolodott át nemokára, ahol — mint hitvese beszél el unokáinak — szinagazgatói fardalmái és áldozatai sikertelensége miatt sarjadt bánatában elhunyt 1807-ben.....

Az elnöki jelentésből különösen kiemelendő azon rész, melyben el van mondva, hogy ez ideig még csak négy főkegyelet küldötte be a központba a tagsági díjakat, nyolce pedig semmit sem küldött; miért is választmány meg fogja kérni a három megye tanfelügyelőseit, hogy a hátralékos tagsági díjakat közigazgatási uton szedessék be a főkegyelet főnököktől bekérendő kimutatások alapján. Erdekes és szomoruan jellemző az egyetere nézve, hogy az országos árvaházi alapítvány mindössze 3 frtból áll.

A pénztári jelentésből kitűnik, hogy a bevétel volt 875 frt 53 kr. a kiadás frt 849-91, e szerint a pénztári maradvány 25 frt 62 kr. A segély alapon van 489 frt 64 kr., melyben benne foglaltatik Bayer Karolina úrhölgy mint zászlóánya 100 frtos alapítványa. Hogy az árvaház-alap szaporodjék, a főkegyelet főnökei gyűjtő iverket kapnak, hogy a főkegyelet gyűjtést rendezzenek e czélra.

A pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése szerint 503 frt bevétel, 356 frt kiadás mutatkozik. — Az egylet összes vagyona beleértve a segély alapot is 594.93 kr.

Tízegyleti tag 20 frtnyi tartozása már az előző évek egyikén leiratott, mint-hogy azonban ez szabályellenes, az egylet rendes bevételeiből fog ezen 20 frt a segély-alap javára megtéríteni.

E bizottság jelentése szerint az 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1876, 1877, 1878, 1879, és az 1882-83. évi számszámadások nincsenek rendben, mert a számvizsgálók azokat nem irták alá.

A buziási és fehértemplomi főkegyeletnél számadási rendtelenség találtak, tehát felszólítottak annak rendezésére.

Baaden indítványára a választmány az 1879. évi folytatott könyvezetést illetőleg kimondja a tabula rasa-t, mivel azok rendezése lehetetlen és a jövőben a legszigorúbban ellenőrzött szabályszerű könyvezetést hozatik be.

A szűkebb választmányba a tisztviselőknél kivül még Dobján László, Marx Ant., Schaffer Antal és Kakujai A. választmányi tagok választattak be.

Az újonnan alakítandó „Nagy-beckerek-török-becei főkegyelet” fölött a választmány napi rendre tért, mivel Steinbach Antal kir. tanfelügyelő úr indoklása szerint ezen indítvány nem tartozik a választmány elé. A napirendre terés szavazással történt, még pedig 5 mellette, 4 ellene — elnök pedig nem szavazott.

40 tanító kívánta az új főkegyelet megalakítását, tehát ily szám óhaja felett tért a választmány napirendre. Ezen határozat nagyon emlékeztet a délmagyarországi tanítóegylet több olyan eljárására, hol a kisebbség óhaját már nem egyszer erőszakkal nyomta el az állítólagos többség. Csak-hogy ilyen körülmények között kár annyira hangoztatni, hogy a délmagyarországi tanítóegylet szabad egylet; mert a szabad egyletekben nem szokás 40 ember nagyon helyesen okadatolt kérésére fölött napirendre térni. A referens által előadott indoklásból lehetlenség a személyeskedésnek még csak árnyékát is kiböngészni és mégis az ellenindítványok közt a személyeskedésre történt hivatkozás.

Kár pedig egy magát komolynak tartó egylet választmányában ily be nem bizonyítható kicsinyes dolgokra hivatkozni, mert ez nem az az út, melyen haladva, kitűzött czélját az egylet elérhetné.

Különben előre lehet látni, hogy a

meddig nem az objektivitás, hanem a személyes sympathiák az irányadók ezen egylet működésében, addig mindig lesznek surlódások, melyek pedig annyira megbéníthatják ez egyletet, hogy a szabad tanügy kárára végelgyengülésben kimulhat.

Kaufmann referens indítványára elvileg határozatot, hogy a tornatanításnál katonai gyakorlatok is tanítandók.

Baaden Károly indítványozza, hogy Zubeck Lénárd állomásától megfosztott tanítónak a választmány 25 frt segélyt szavazzon meg. Minthogy azonban az egyletnek nincs pénze, az indítványt el kellett ejteni. Elfogadtatott azonban azon indítványa, hogy a kormány, esetleg a törvényhozáshoz egy felirat intézendő, melynek értelmében törvényhozási intézkedjék, hogy a magánosok által fenntartott iskolák tanítóit is csak a rendes fegyelmi uton lehessenek állomsaiktól elmozdíthatók.

A főkegyeletről fölolvastott jelentésből kivesszük, hogy több főkegyelet nem küldi be tartozását a központba, de különösen érdekesek a panaszos főkegyeletről mondottak, mert ezekből látjuk, hogy ezen főkegyelet minden irányban igen dicsegetre méltóan működik; tagsági díjhátralékai alig vannak, az árvaházi alpnak évenként 10 frtot fizet, szellemileg is igen dicsegetesen működik. De elnök ezen dicsegetes működése daczára sem helyeselteti a főkegyelet amaz önkényes eljárását, hogy a központnak járó illetékeket megtagadja, nem helyeselteti azt sem, hogy az árvaházalpnak szánt ajándékait direktre Budapestre küldi, holott közgyűlési határozat van rá, hogy az ily adományok a főgyelet elnökségéhez küldendők, hogy az egylet alapítványát lehessen gyarapítani.

Kár, hogy a legnagyobb s legerősebb főkegyelet bontja a főgyelet működését; mert fenti eljárását senkise helyeselteti, ki a rendet szereti. Ha nem volt eddig megelégedve a főgyelet működésével, ne segítse legalább a jövőben elő, hogy az a viszonyok változtatásával se tudja feladatát teljesíteni. Különben a főkegyelet helytelen magatartása is csak természetes consequentiája a főgyeletben lábrakapott szabálytalanságoknak.

Az alapszabályok változtatásánál föl- említjük, mint lényeges részt, hogy az új tervezetben ügyészi állás is tervezetik, továbbá, hogy 30 tag kívánságára mindenkor elrendelendő a titkos szavazás. Ez utóbbi intézkedés csak annyiban nem lehet helyes, mivel 30 tag sok; mert még a törvényhatóságoknál is elegendő 10 tag írásbeli beadványa, hogy a titkos szavazás elrendeltesék, pedig ennek is sok helyen megvan a 600 tagja, tehát ugyanannyi mint a mi egyletünknek. Elég volna tehát itt is 10 tag írásbeli beadványára elrendelni a titkos szavazást, mely ugyis az egyedüli eszköz, hogy a lábrakapott százféle befolyásolásnak a választásoknál valahára éle vétessek.

Az elmondottakhoz csak azt a megjegyzést akarom tenni, hogy tanuljuk meg már egyszer a személyt elválasztani a tárgytól, nehogy a személyes sympathia — vagy antipathiák megölői legyenek a legjobb szándéku törekvéseknek és ne iparkodjunk erőnek erejével rossz akaratot feltételezni ott, ahol ennek nyoma sincs, mert ha mindent a kedély, nem pedig az ész szerint ítélünk meg, akkor sohasem fogjuk megtalálni a helyes utat, melyet föltételezem, hogy mindnyájan keresünk.

Rédl Ferencz,
tanító.

Eleinte csak gróf Ráday Pál és Kazinczy Ferencz részéről talált támogatásra, mindezek daczára csak nagy áldozatok árán tudott némi eredményhez jutni. Ajánlkozta ugyan nála korhely diákok, s szélnek bocsátott hivatalnokok; kontárokkal azonban ő nem akarta Thalia templomát benépesíteni; ő tehetség s józan, értelmes és hivatottsággal bíró egyéneket keresett, miután sejté, hogy a színművészet ez első apostolaira nagy küzdelem vár.

Ezen időben a magyar értelmiség visszarettent még az eszmétől is, hogy valamely családtagja színészsé legyen. Igen természetes, hogy e kor elfogultsága következtében a felvilágosult ifjú legelső sorban családja tagadta meg. Miért? Az ügy lassu menetében, — nehogy annak elcsenevésését jósólják ellenségei — változást akart létrehozni. Ezt azonban nem gyorsíthatá a nélkül, hogy ő maga is ne vállaljon részt a nehezségek legyőzésében. Elhatározta, hogy ő maga fog jó példával előhaladni. Az ifju eme magasatos önfeláldozását a szüklátkörü közvélemény csaknem kivétel nélkül kárhooztató, miután csak kevesen látták be szándéka nemes voltát. Elhatározta, hogy többé nem mint mükedvelő-pártfogó, de mint színjátszó-igazgató fogja vezetni a társaságot.

A királyi tanácsos az ifju eme lépése által összes reményeit letiporva látván, nemcsak akadályt vetett az ifjak viszonyának folytatása elé, de apai féltékenységgel védni kezdé leánya jó hírnevét s felkérte Kelemen-t, hogy mint jellemes férfi kerülje házába, s tekintse magát rájuk nézve ismeretlennek, ha szilárd elhatározása vissza nem lépni ama tervtől, melyet köztudomás szerint ő képvisel.

Kelemen László az első szerelem tisztá

és hatalmas erejével szerette jegyesét és mégis annál erősebbnek bizonyult be a művészet, magyar nyelv és nemzetiség felvirágoztatására irányt vágya. Lemondott szerelméről, lemondott életboldogságáról.

HIRHARANG.

* **Főispán úr ömsága** Jankó Ágoston megyei aljegyző, tiszteletbeli főjegyző; Botka Béla joggyakorokot tiszteletbeli aljegyző és Beller István joggyakorokot tiszteletbeli alügyész nevezte ki. Gratulálunk e kiérdemelt kitüntetéshez!

* **Az újévi gratulációk** alól való felmentés czimén tekint. Luka Gusztáv 2 frt, Botka Béla 1 frt, Jankó Ágoston 1 frt, Lászlóffy Simon úr 2 frtot voltak szivesek a Rongyos egyletnek küldeni, mit is ezennel hálás köszönetet mellett nyilvánosan nyugtáztok. N.-Becskerék, 1886. december 28-án. Arányi Béla, a R. e. elnöke.

* **Értekezlet.** A nagy-becskeréki tisztviselők takaré- és előlegezési szövetkezete létesítése érdekében 1887. évi január 16-án d. u. 3 órakor a városáha nagyteremben újabb értekezlet fog tartani.

* **Kimutatás** a n.-becskereki m. kir. postakapitány közvetítő hivatalnál 1886. évi november hóban mutatkozott forgalomról. Befizetés 65 tétellel 781 frt 90 kr.; kifizetés 10 tétellel 305 frt 30 kr. — A bevétel többlete 476 frt 60 kr.

* **A Rongyosegylet karácsonfája.** A jótékonyában kifogyhatatlan emberbaráti szeretet a megváltó születésének előestéjén a „Rongyos egylet” is felkereste kegyadományait, mintegy jelezni akarván, hogy ez nem annyira a gazdagok ünnepe, kiknek, ha jól vesszük, egész éven át karácsonyuk van, mert mindennap bőven élvezik az úr adományait; mint inkább a földhöz ragadt szegényeké, kiknek nem jutott annyi, hogy mezitelenességüket takarhassák és magukat az időjárás zordonsága elől megvédehessék. — A szegény tanulók felruházására alakult egyletnek, mely a karácsoni ünnepek alkalmából 12 tanuló látott el legnagyobb részt udonutaj öltözettel, méltóságos Hertelendy József főispán úr karácson estéjén 5 frtot és sok használható ruhaneműt kegyeskedett küldeni; ugyanekkor a „nagy-becskeréki takaré- és előlegezési mint részvénytársulat” 25 frtnyi kegyadományban részesítette a rongyos-egyletet. Fogadják az egylet jövődi ez uton is alulit hálás köszönetét. Nagy-Becskeréken, 1886. évi decz. 25-én. Arányi Béla, a „Rongyos-egylet” elnöke.

* **A helybelli munkás önképző-egylet** úgy mint minden évben az idén is folyó év és hó 31-én az Elmer-féle vendéglőben egy zártkörű tánczvigalmat rendez, melyre a nagyérdemű közönség tisztelettel meghívatik.

Este pont 8 órakor egy helybelli fiatal polgár nagyszerű lát- és vegytani előadást ad. „A Drumond-féle fényvilágítás, egy milliószor nagyobb és még itt nem látott, négyezer skóptikon által tudományos, népszerű előadással kísérve a fenti fiatal polgár által.”

Az előadás 6 részre oszlik, melyek közül az első a készülékek magyarázatát, a második csillagászati mutatókat, a 3., 4. és 5. mikroszkopikus tájképeket, végül a 6. pedig a víz szétbontása és Drumond-féle meszfény (Schneider rendszerű, fényerő 5000 stearin-gyertya) képez.

Hogy fenti nagylőveg az említett nagytűsokat csakugyan eszközöl, bizonyítani fogja a fiatal polgár egy balha előadásával, melyet a szinpad magasságáig nyagit.

A viznek felbontása és elégetése. A felbontott víz elégetése mérszen fölér majdnem 5000 stearin-gyertya világító erejével (Drumond-fény) Schneider tanár rendszere.

Ezt követi: A lebegő hölgy átváltozása. A szini előadást követi a sorsjáték, melyen több nemű tárgyak fognak sorsolás

utján a tisztelt vendégeknek rendelkezésre bocsátani.

Végül következik a táncz, melyre egy fiatalja mint öregje várva vár.

El nem mulaszthatjuk a nagyérdemű olvasó közönség becses figyelmét ezen este felhívni, miután megvagyunk győződve arról, hogy a helybelli munkás önképző egylet derek tagjai azon törekednek, hogy a tisztelt látogató vendégeknek mentul kellemesebb s szorakoztatóbb estélyt rendezzen, s minden vendég a hajnali órákban megelégedve távozzon az ismert Elmer-féle vendéglőlől.

Béletli díj nem vétetik.

* **Rendőri hírek.** Mirity Pája óbecsei illetőségű, veszélyes tolvaj itt csavarogván, elfogatott és illetőségi helyére tolonczoltatott. Slankamenecz Marinko, Tadity Mladen és Stamilov Milan szerb-aradaczi lakosok, több rendbelli lopások miatt a csendőrség által bevonattak. Lyupuk Toma franyovai és Stojkov Pavel jankahidi illetőségű, rovott előéletű egyének, egy Klekken elkövetett lopás miatt a törvényszéknek átadattak.

* **Nyilvános nyugta és köszönet.** A Szegeden építendő, illetve berendezendő gyertyamosi házra újabban következő adományok folytak be:

Hajdu megye alispánjától 21 frt 52 kr., Hajdu-Dorogh alispánjától 9 frt 80 kr., Nagy-Küküllő alispánjától 2 frt 50 kr., özvegy Flor Ferencznek 100 frt, Maros-Torda alispánjától 2 frt 81 kr., Katzvinzky Andor ur 1 frt, Katzvinzky Kálmán ur 1 frt, Szolnok-Doboka megye alispánjától 3 frt 50 kr., szegedi realiskola igazgatóságától 3 frt 66 kr., Kun-Hegyes város közönsége 80 kr., Nagy Daniel főszolgabíró ur ivén 1 frt 30 kr., Budapest főváros tanácsa által megszavazott 50 frt, Mikó Árpád főszolgabíró ur ivén 13 frt 25 kr., Összesen 211 frt 14 kr. — Gyertyamos, 1886. évi december hó 23-án. Kessler Janos, bíró. Kreppel Antal, pénztárnok.

* **Tudomásul.** A zombolyai bankmellékely 1887. évi január 2-án kezdi meg működését, melynek fogva a fentebb meghatározott naptól kezdve a Zsombolyan fizetendő váltók, leszámítás végett nyújthatnak be. A zombolyai cégek elfogadmányai jövőre telepítvény nélkül is alkalmasak leszámításra. Ilyen Zsombolyon fizetendő váltókkal akár az elfogadónál, akár a telepítvénynél legyenek fizetendők, ezután úgy mint a Deltán, Nagy-Becskeréken, Nagy-Kikindán, Lugoson, Fehértemplomon, Pancsován, Karaneseben és Verseczen fizetendő váltókkal, mint helyi váltókkal lesz elbánandó és a Temesvárot fizetendő váltókkal együtt, egy és ugyanazon jegyzéken leszámítás végett nyújthatók be. Temesvár, 1886. december hóban. Osztrák-magyar bank. Temesvári fiókindezett.

* **Haller István** pancsovai kir. közjegyző f. e. július 18-án hivatalos működését megkezdette.

* **Szeged és Hódmezővásárhely új főispánja.** A király Ronay Lajost, Csongrad vármegye főispánját saját körlemére Hódmezővásárhely törvényhatósági joggal felruházott város főispáni állásától, és Kállay Albertet, Szeged város főispáni teendőivel ideiglenesen megbízott magyar belügyministeri osztálytanácsost osztálytanácsosi állásától felmentette, és utóbbit Szeged szabad királyi, valamint Hódmezővásárhely törvényhatósági joggal felruházott városok főispánjává kinevezte.

* **A kir. tábla új elnöke.** A király az igazságügyminister előterjesztésére Vajkay Károlyt a kir. tábla eddig volt alelnökét, elnöké — alelnökké pedig Sárkány József volt tanácselnököt nevezte ki. Az unjon

nan kinevezett elnökök új év után foglalják el állomásaikat.

* **Uj egyetemi tanár.** Dr. Láncoz Gyula budapesti egyetemi magántanárt, az újabb nemzedék egyik legkomolyabb törekvő tagját, a ki a tudományos irodalom terén is szép sikereket aratott, mint biztos forrásból értesülünk, a kolozsvári egyetemre az egyetemes történelem nyilvános rendes tanárává nevezték ki.

* **Közégszervek visszamagyarosítása.** A pozsonyi magyar közművelődési egyesület kezdeményezéséből dr. Rimely Károly, lekéri apat elnökele alatt kiküldött megyei bizottság Pozsony vármegye közgyűlése elébe terjesztette ama községek neveit, melyeknek magyarosítása tekintetében — mint annak idején emelítettük — az egylet kebelében örvendős és szerencsés mozgalom indult volt meg.

* **Tanfolyam** a locomobil és cséplőgépek kezelői számára a budapesti állami közép-iptanodánál (Budapest, VIII. ker. Fh. Sándor-tér 4. sz.) E tanfolyamon, mely a jövő 1887. évi január 3-ik napján fog megnyitni márczius végéig tart, a locomobil és a különféle cséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni. Tanulókat felvétetnek a 18. életévüket betöltött önálló lakatosok, kovácsok, ezek segédei s a különböző gépgyárak munkásai, okleveles gazdák, valamint oly gazdák is, a kik a természetani tudományokból annyi ismerettel bírnak, hogy a tanfolyamot kellő sikerrel halgathatják; végre géptulajdonosok. A belépőkötől erkölcsi bizonyítvány kivántatik és az, hogy írni, olvasni tudjanak. A beiratások az intézet helyiségében f. e. december 20-ik napján kezdődnek s 1887. évi január 3-ik napjáig tartatnak; vidékiek a beíratásra levélben is jelentkezhetnek. Az igazgatóság.

KÖZGAZDASÁG.

Elterjedt gyógyszer. A gyakori kérézésekded Moll-féle francia borsesz és só után bizonyítja sikeres használhatóságát a szernek koszyvény- és csuszabajknál, egy meghűléseknel mindenkor. — Egy üveg ára 80 kr. — Szétküldés naponta utánvétellel A. Moll, cs. kir. udv. szállító, gyógyszerész által Bécsben, Tuchlauben, 9. — A vidéken minden gyógyszerterben és fűszerkereskedésben határozottan Moll készítménye ennek gyári jelvényével és aláírásával kéréndő.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

A „Pesti Hirlap” újévi fennállása 9-ik évfolyamába lép s nem egészen egy évtized alatt annyira meghódította a magyar olvasóközönséget, hogy ma a legkedveltebb s legelterjedtebb lap Magyarországon; amit első sorban változatos, ritka bőségű tartalmának, melyben a komoly a tréfással, a hasznos a mulattatóval váltakozik; másodsorban pedig izléses, szép és mindenekfölött czélszerű kiállításának köszönhet. Nyomdászati kiállítása, — minden nap 16 oldal, melyet fölívá kap az olvasó, — újétől kezdve lehetőleg még tökéletesebb lesz, mert egy Würzburgban egyenesen a „Pesti Hirlap” számára készített. Európában eddig páratlan oly rotációs gépen fogják előállítani, mely óránként huszezer példányt képes kinyomni. A lap meg is érdemli ezt a páratlan elterjedést, mert meg vezérelkedik, tárczáit legjelesebb írónk szolgáltatják, politikája minden párttól független magyar nemzeti politika, a közhasznú közlemények egész tórházat nyújtja a „Tanügy”, „Kertészeti és Gazdasági Újság” s „Házi Tanácsadó” című heti melléklapjaiban s mindent még egy heti zenemelléklettel szerzi meg válogatott jó zenedarabokkal, úgy hogy ma nincs lap, mely ennyit nyújtana előfizetőinek havi 1 frt 20 krétt s

„Pesti Hirlap” kiadó... 7. szám) küldendő. Azoknak, kik szellemével megismerkedni óhajtanak, levelezőlapra kifejezett óhajra egész hétig ingyen mutatványszámokat is küld a kiadóhivatal.

Ujabb árszálítás kiadóhivatalunknál... bolti ár helyett, hat frtért megrendelhető Magyarország Kereskedőinek és Iparosainak Czimtára kötet.

A legújabb hivatalos adatok alapján a szágos magyar királyi statisztikai hivatal felőlő alatt szerkesztette: Dr. Jekelfalussy József miniszteri tanácsos az orsz. m. kir. statisztikai hivatalban és a m. kir. tud. Akadémia stat. nemz. gazdasági bizottságának tagja.

Amennyiben hasonló terjed... — valamint az adatok praktikus feldolgozására nézve — minden igényt teljes mérvben kielégítő munka eddig nem jelent meg, reméljük, hogy a magyar kereskedő-világ gyors megrendeléseivel fogja támogatni, e valóban házagot pótló czimárt. Szerző neve és eddigi szakirodalmi tevékenysége, kétségtelenül teszik, hogy Magyarország Kereskedőinek és Iparosainak Czimtára minden kereskedő, gyáros, pénztintézet gozmalom, stb. részére nélkülözhetetlen E czimárt árjegyzékek székta... séné! megbecsülhetetlen kézikönyv.

Magyarország Kereskedőinek és Iparosainak Czimtára, kiadóhivatalunknál postai utánvétellel megrendelhető hat frtért — (15 forint bo...) — Kérjük a megrendeléseket mielőbb lapunkhoz j... hogy a munkát azonnal átküldhessük. Teljes tiszta A Magyar Kereskedők Lapja kiadóhivatala Bui Róvay-utca 8.

Felelős szerkesztő: **Lauka Gusztáv**

VASUTÜGYEK.

(Szabad. osztrák-magyar államvas társaság.)

Az osztrák-magyar vasuti köteleki díj-szabás II. rész 3. füzetehez 1887. évi január 1-től való érvénynyel a VII. pótlék jelent meg. —

Ezen pótlék, mely a 8. kivételes díj-szabásra vonatkozó és kénkövand — kocsi- rakományokat illelő mérsékelt díjtét Margitfalu, Alsó-Sajó, Bettler, Dobsi Rozsnyó állomásokra Holoubka, Lunde és Kolín állomásokra tartalmaz, az vasut-igazgatóságoknál kapható.

(Délnémet vasuti kötelek.)

1887. január hó 1-vel való érvényny, a délnémet köteleki díjszabáshoz (forga Magyarországgal) a IV. rész 2. fuzet (B szaka-sza) jelenik meg, mely mindennemű európai eredetű fuhszák szállítására közvetlen díjtételeket tartalmaz, egyrészt a m. kir. államvasut, szab. osztr-magyar államvasut-társaság és a cs. kir. szab. hassa-oderbergi vasut, másrészt a délnémet köteleki vasutak állomásai között. Az árfolyam mai állásának megfelelőleg további intézkedésig a III. táblázat díjtételei alkalmazandók.

Ezen díjszabás példányai a fent megnevezett magyar igazgatóságok utján megszerezhetők.

A mennyiben az 1880. október 1-je óta érvényben volt eddigi díjtételek ukak által nem lesznek helyettesítve, úgy azok 1887. február hó 15-ig még érvényben maradnak.

H I R D E T É S E K.

A nagybányai vegyműgyári szövetkezet

tudatja, hogy a következő, kitűnő hatású kiűnő hatások miatt külföldön a közhasználatba rég átment kozmetikus szerek Magyarországon általa gyártatnak s nála raktáron kaphatók. U. m.

- 1. Cromophor. A CHROMOPHOR (haj restaurateur). Ezen szeg 14-21 napi használat után az ősz hajnak visszazadja eredeti természetes szinét, előmozdítja a haj növéstét, megerősíti a haj-tőveket és a hajbőr tisztántartása mellett megakadályozza a korpa képződését. Ara egy palacknak 2 frt 50 kr.
- 2. Victoria balszam. A VICTORIA BALSZAM. Balszamszerű tulajdonságánál fogva általa a bőr lágy, ruganyos, sima lesz és marad, úgy, hogy rövid idő alatt a bőr a legfinomabb bársony tapintatu lesz. Téli hideg ellen megőve balszam a bőr repedésétől, merevségétől. Ara egy palacknak 2 frt.
- 3. Angol hajnövesztő. AZ ANGOL HAJNÖVESZTŐ SZER. 1-3 hónapi használat után kimaradhatlan hatású egészen kopasz fejekre nézve is; megakadályozza a gyenge haj kihullását; elősegíti és tömöttebbé teszi a haj növéstét. Ara egy palacknak 1 frt 50 krajczár.
- 4. Valéria hajcrème. A VALERIA HAJCRÈME. Igen előkelő hajkenéses kellemes illattal. A hajat lágygyá és fényessé teszi s a haj-korpa képződését megakadályozza és a fejet hűvösen tartja. Ara 1 palacknak 40 kr.

Mindenen készítmények a szövetkezet gyári védjegyével és használati utasítással vannak ellátva.

Vezérképviselő az ügynökségek elnyerésére nézve:

SZENTIVÁNYI SÁNDOR,

Budapest, IV., kigyó-utca 5. sz.

!Pénz!

földekre és házakra a legolcsóbb kamatok mellett a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetlítettik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors körösztulvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgálok minden e szakmába vágó fölvilágosítással bérmentve. Egyuttal ajánlom magamat mindennemű állami és magán sorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nemkülönbön mindennemű szelvények beváltására.

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

Első nagy-becskeréki váltó- és bizományi üzlet

(282-40)

L. Kadelsburger.

„Bécsi biztosító társaság” és a „Bécsi élet- és járadék biztosító intézet.”

A „Bécsi biztosító társaság” és a „Bécsi élet- és járadék biztosító intézet” alított magyarországi fiókgazgatósága által hazánk egyes főbb városiban már kötvénykiállítási joggal felruházott főgynökségek is felállították, tudatjuk, miszerint főgynökök

Nagy-Becskereken: Hirtenstein és Reiner urakat

Debreczenben: Simonffy Sámuel, kir. tanácsos urat

Aradon: Assael A. Ábrám urat

Miskolczon: Török Aladár urat

Pozsonyban: Mihályi T. E. ipar- és keresk. kamarai elnök urat

Sopronyban: A soproni építő- s földhitelbank részv.-társulatot

Temesvárott: Redl testvér urakat

Szegeden: Tóth Pal urat

nyertük meg, felkérjük a t. biztosító közönséget, hogy úgy tűz, jég és szállítmányi, valamint életbiztosítási ajánlataikkal társulatunkhoz, esetleg illetékes főgynökségünkhöz fordulni és minden kívánalomnak megfelelő társaságunkat bizalommal felkeresni sziveskedjék.

Fent címzett társulatunk, míg egyrészt tekintélyes tőkejeik által is már teljes biztosítékot képesek nyújtani az elfogadott kockázatokért, másrészt előnyös díjtelei versenyképessé teszik minden eddig hazánkban működő biztosító társulattal szemben; mitőbb az életbiztosítási üzletágban oly előnyös kombinációkat vett fel díjtáblázataiba, melyek a biztosító közönség minden várakozásainak megfelelnek.

Társulatunk elvül tözven ki továbbá, hogy bekövetkező szerencsétlenségek esetén a károk gyors, pontos és igazságos rendezésére lelkiismeretesen gondot fog fordítani, reméljük, miszerint a t. biztosító közönség egész bizalommal fogja felkeresni ajánlataival társaságunkat, mi pedig igyekezni fogunk az irányunkban tanúsított bizalmat mindenkor teljes mértékben kiérdemelni.

Ugyanez alkalommal felkérjük végül a köz- s községi jegyzőket, néptanácsokat, iparosokat, kereskedőket, valamint a kisebb birtokos urakat, kik helyben, vagy hazánk tekintélyesebb helyein s közsegeiben társulatunktól ügynökséget vállalni hajlandók, hogy ezek elnyerése végett levélileg hozzánk, esetleg fentebb irt főgynökségünkhöz fordulni sziveskedjenek.

Tisza László,
igazgató.

(606—*4)

Ágoston József,
vezérigazgató.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás

Nyári gyógyítás

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak valódi, ha minden dobozon a gyárjegy egy sas és MOLL A. sokszorosított czég nyomatá látható.

Ezen porok gyors gyógyhatása makacs gyomor- és bélbetegségek, emésztési nehézségek, altesthajok, gyomorgörcs, dugulás, máj- és vérértelenség, aranyér és a legkülönböztetebb női betegségek ellen ezüztizedek óta folytonosan növekedő elismerésben részesül. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak Magyarországon minden nevezetesebb gyógyszerüzletben. Csak Moll-féle készítmény kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Naponta szétküldés utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Köszönőirat MOLL A. urhoz Bécsben.

Üő foglalkozásomnál fogva az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra s kívánok érte szívesen „Isten fizesse meg”-et; ezek a gyomorjót jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

(307 52.25)

Steinko Ján. F. lelkész Honnenschlag-ban

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölőszer

köszvény

csuz

és minden

meghűlési betegségek ellen.

Csak valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Köszvény, csuz, mindennemű testszagot és bémulást; burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, dagadtak gyulladásaánál. Belsőleg vízzel geyivte rögtöni roszullét, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 80 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerüzlet és ásványvírkereskedésben. Csak Moll-féle készítmény kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Elismerés Moll A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen hihetetlenül működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel

Hornef lelkész Micholup-ban.

Legelterjedtebb s legolcsóbb magyar napilap, külsejében a legszebb, tartalma szerint a legelőkelőbb.

Előfizetési árak:
Egész évre... 14 ft — kr.
Fél évre... 7 ft — kr.
Negyed évre... 3 ft 50 kr.
Egy hónapra... 1 ft 30 kr.
Egyes szám Budapestén 4 kr.
Vidéken 6 kr.

Kiadóhivatal:
Budapest, nádor-utca 7. sz., földszint,
hova az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólítások intézendők.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetés leggyorsabban postautalvánnyal eszközölhető.

Mutatványszámokat

levelező-lapon nyilvánított kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetők.

A magyar olvasó közönséghez!

A „Pesti Hirlap” immár a kilencedik évfolyamát éli. Fnyes írói kör csoportosul körülötte s a legjobb red-zerű retációs gép nyomja, mely a lapot óránként 15 ezer példányban teljes 16 oldalon és már fölívágyva állítja elő, mi nagy kényelmére van az olvasónak és egész Európában eddig egyedül a „Pesti Hirlap” dicsekedhetik ez ujtással.

S méltán büszke lehet a Pesti Hirlap arra, hogy ma a legkezevebb s legelterjedtebb lap. de még inkább arra. mint lett az? Nem hiszgett soha a közönség hullámzó szeszélyének, hanem becsületesen és lankadatlanul, gyakran az áramlat ellen is lobbogtatta a zászlót, melyet kitűzött. Pedig erre a zászlóra rossz idő járt, mert a liberalizmus a mi zászlónk. Magyarország újabb állami életének a liberalizmus a gyökere. Magyarországon csak egy hazafias program lehet hát: e gyökereket kimélni. Ez volt, ez lesz a mi irányunk, melyet csak azzal toldottunk meg, hogy függetlenek vagyunk s leszünk a pártoktól.

A „Pesti Hirlap” nem hajlik sem ide, sem oda. nem ösmer pártokat és gyűlölködést; az igazságot keresi mindenben s mert csak az igazságot nézi, melyik oldalon van, meg nem nézi.

Politikai programunk tehát: erélyvel és igazsággal szolgálni a nemzeti politika, szabadelvű haladás és magyar demokracia érdekeit, kormánytól és pártoktól egyaránt függetlenül.

Vezetőinket különböző pártállású jeles publicisták s politikai tekintélyek írják: **Pulszky Ferenc, Horváth Gyula, gr. Fánffy Béla, Eötvös Károly, Beksics Gusztáv, Tórs Kálmán, Pesty Frigyes, Borostyáni Nándor, Kenedi Géza** (felelős szerkesztő) stb.

A t. Házból cím alatt országos hírvé vált karcolatokban az újabb írói nemzedék legkitűnőbb s legnépszerűbb tagja **Mikszáth Kálmán** humorizálja az országgyűlési pártok és notabilitások ferdeségeit, párttekinet nélkül.

Tárcarovatunk a legváltozatosabb, legelőkelőbb s oly gazdag, hogy nem ritkán három-négy tárcát is közlünk egyszerre; legjobb nevű s a közönség előtt legkedveltebb íróink gazdagítják a „Pesti Hirlap” e rovatát, kiknek sorából legyen elő kiemelünk a következőket: dr. **Ágai Adólf** (Po zó, Csicseri Bors), **Bartók Lajos, Beniczky Bajza** Lenke, **Borostyáni Nándor, dr. Kenedi Géza** (Quintus), **Kürthy Emil, Mikszáth Kálmán** (Scarron), **Murai Károly, dr. Schwarcz Gyula, Sebők Zsigmond, Szemere Atti** a, **Szécsi Ferenc, Tábori Róbert** (Columbus) stb.

A többi rovatokra is a legnagyobb gondot fordítják rovatvezető munkatársaink: **Antalik Károly, Barabás Albert, Luby Sándor, Somogyi Ede, Schmittely József** (segédszerkesztő), stb. — csupa kipróbált journalistikai munkaerő, — úgy, hogy jól értesültség, élelenség, a tartalom gazdagsága és választékossága tekintetében a „Pesti Hirlap”-pal a legvetélkedhetik még egy lap.

Távirati rovatunk mindig a legzárólagabb s kiállja a versenyt bármely európai nagy lappal. Ugy a vidékről, mint a külföldről saját tudósítóink látnak el eredeti táviratokkal s mikor az események úgy kívánják, belmunkatársaink sorából külön tudósítót is küldünk az események színhelyére, mint legutóbb Bulgáriába.

Heti melléklapjaink — mint **Kertészeti Ujság, Házi Tanácsadó, Gazdasági Ujság**, stb. — kivitták a nagy közönség hálás elismerését közhasznosságukkal.

Nagy gondot fordítunk még mulattató **karcolatok, apróságok, a közönség köréből** való panaszközlésére, valamint a mindenki által szivesen olvasott **szekesztői üzenetekre.**

Regényünk mindig jól van megválasztva az érdekesítő újabb termékek közül. S bár legdiszesebb kiállításban naponta (a hétfői féllapot kivéve) két teljes ívet — 16 oldal — adunk olvasóink kezébe, külön kedvezményül hetenkint egy **zenemellékletet** is csatolunk, előfizetőink számára teljesen ingyen, úgy, hogy a zenekedvelő előfizető évenként 60—70 jó darabot tartalmazó **zene albumot** gyűjthet össze. Oly kedvezmény ez, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt előfizetőinek.

Mindézen kedvezmények dacára a „Pesti Hirlap” a legolcsóbb napilapok méltán mondható, amennyiben csekély összeggel (havonként 30 kr.) drágább az ugynevezett kis néplapoknál, melyeknél pedig ötszörle többet tartalmaz.

Legyen szabad ezek után remélnünk, hogy a „Pesti Hirlap”-ot a művelt magyar közönség ezennel is pártolni s lehetőleg terjeszteni is fogja.

A „Pesti Hirlap” előfizetési ára:

Egész évre... 14 ft — kr.
Fél évre... 7 ft — kr.
Negyed évre... 3 ft 50 kr.
Egy hónapra... 1 ft 30 kr.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetők. Lapunk címének megírásakor sziveskedjenek a t. előfizetők arra ügyelni, hogy csakis „PESTI” Hirlapot irjanak.

A „Pesti Hirlap”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal v., nádor-utca 7. szám.

BUDAPEST,

3714. sz. 1886.

(620-1.1)

Arverési hirdetmény.

A perlaszi kir. jbiróság mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Torontálmegye árvaszéke végrehajtónak Ruszan idvori 298. sz. házkg. végrehajtást szenvedő elleni 150 frt tőkekövetelés, ennek

1878. évi augusztus hó 27. napjától járó 8 százalékos kamatait, 35 frt 40 kr. perbeli, 10 frt 65 kr. megállapított jelenlegi és még felmerülő költségeknek kielégítése végett 1887. január 19. napján, d. e. 9 órakor, Idvor község házánál az ezen királyi járásbiróság területén fekvő Idvor község 783. sz. tkyben foglalt következő ingatlanok, u. m.: 298. sz. ház és 533 □ól ház hely

500 frt, 78. hrsz. a. I. dűllőbeli 2 hold szántó 308 frt, II. dűllőbeli 2 hold szántó 222 frt, III. dűllőbeli 2 hold szántó 308 frt, V. dűllőbeli 1333 □ól kaszálló 98 frt, 57. hrsz. a. 496 □ól szőlő 154 forint ezennel megállapított kikiáltási ár mellett külön-külön el fog arvereztetni, akkorán magasabb ígéret hiányában a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy ova-
dékkepesnek nyilvánított értékpapirokban ba-
natpénzül letenni.

A kir. jbiróság tkönyvi osztálya.
Perlaszon, 1886. november 4

Sárdi János,
kir. járásbíró.

5159. ki. 1886.

(618-3.1)

Pályázat.

A Horvát-Neuzina községi jegyzőség üresedésbe jövén, annak az 1886. évi XXII. törv.-czikk 68. és 77. szakaszai alapján a községi képviselőtestület által eszközözendő választás utján betöltésére határidőül jövő 1887. évi Január hó 26-ik napjának, délelőtt 10 órája, ezennel kituzetik.

A horvát-neuzinai jegyzői állomás a következő évi javadalmazással kapcsolatos:

- a) Készpénzfizetés o. é. 800 frt.
- b) Utazási átalány a megye területén 35 forint.
- c) A megye területén kívül napi díj 3 forint.
- d) Irodai világításra 15 forint.
- e) Szabad lakás.
- f) Szabad logeltetés 2 darab marha és 4 darab sertésre.
- g) A magánfeleknek készítenő munkálatokért a szabályrendeletileg megállapított díjazás.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a, illetve az 1886. évi XXII. törv.-cz. 74. szakasza értelmében képesítési bizonyítványt, ezen kívül még eddigi szolgálataikat és erkölcsi magaviseletét feltüntető; főleg pedig a hivatalos magyar nyelven felül valamely szláv nyelv tudását és igazoló bizonyítványokkal szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket a választási napig alólirothoz adják be.

Módoson, 1886. évi december hó 24.

Lebánovich István,
főszolgabíró.

Salgó-tarjáni koczkaszén

(elsőrendű)

100 kilogramm 1 frt 80 kr.

Kapható

Lucic Miklós

fakereskedésében

(621-3.1)

N.-Becs kerekén.

Egy majdnem egész új Clayton és Shutevorth-féle 8 löereje

cséplő-gép

Ellvort-féle szalma-fűtővel, teljes felszereléssel, jutányos ártan eladó. Ugy szintén (619-3.1)

egy vető-gép és minden egyéb gazdasági eszközök, lovak és apró marhák.

Tudakozni lehet a tulajdonosnál

Weisz Miksa,
Barácsbazi birtokos, u. p. Hajdusica.

Az elveszett és elgyengült férfi-erő, tehetetlenség.

Biztos segély! A csász. kir. szabadalmazott carbon nemiszervi zuhanyal bárki is meggyógyíthatja (külöleg használva) biztosan s állandóan, gyakran már 24 óra alatt, még ott is, ahol már semmi sem használt, még az évek óta tartó tehetetlenséget is. Kélemes, észrevétlen gyógymód, tökéletes kigyógyulás káros izgatás nélkül. A legelőbbséges professzorok és orvosi szaklapok, a legnelebbebb orvosi ajánlatok s a gyöke esen kigyógyítottak köszönetiratát, minden érdekel nélkül ajánlják a szenvedőknek a carbonzuhany azonnali megrendelését, mely állandó sikert biztosít. Teljesen felszerelve s használati utasítással és orvosi jóváhagyással **5 frt 80 kr.** Titoktartás melletti megküldés és csomagolásnál a tartalmat és eredetét nem áruljuk el. **Dr. Altmann Karoly** es kir. szab. carbon zuhany főraktára és rendelő-intézete a titkos betegségek részére **Becs VII. Mariahilfstrasse Nro 80.** (481-52.15)

A »Torontái« 52-ik számának

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Beeskerek, 1886. évi december hó 30-án.

HIVATALOS RÉSZ.

Torontálmegye törvényhatósági bizottságának f. évi 1886. december hó 20-án tartott rendkívüli közgyűlésnek határozatai.

Előadó: Rigó István, m. aljegyző.

Schäffer Antal m. bizotts. tag, mint az igazoló választmány elnöke betérjeszti 1220 kgy. 27.133-ik számú határozat alapján megválasztott bizottsági tagok igazolására vonatkozó jegyzőkönyvet. — Tudomásul vétetik azok kiknek választása ellen felebbezés be nem adatott, a névjegyzékbe felvétetni rendeltetnek, s a leköszönés és elhalálozás folytán betöltendő Lajosfalvi; b.-sz.-györgyi választó kerületben a választás az 1887. év június hó 17; az écskai és jarkovlatzi választó kerületben a választás az 1887. évi január hó 19-ső napjaira tüzetett ki akként, hogy a lajosfalvi választó kerület elnöke Bujkovszky Gusztáv helyettese Hegedüs Miklós, ab.-sz.-györgyi választó kerület elnöke Kiss Ellemér helyettese Bakalovich Ágost, a román-écskai választó kerület elnöke Herczeg Thurn-Taxis Egon, helyettese Bakalovich Ágost., a jarkovlatzi választó kerület elnöke, Knezovits Gergely helye betöltésénél Iszakovits Milán helyettese Hegedüs Miklós a benem töltött nagy-szent-miklósi választó kerületben Dersen Antal és helyettese Issekutz Antal elnöklete alatt a választás határideje az 1887. évi január hó 17-ére tüzetett ki. Egyben a szöregi választó kerület elnöke az iratok betérjesztése végett megsürgöttetett.

Előadó: Lestyánszky János, aljegyző.

Tisza-Hegyes község képviselő testületének határozata az 1885. évi közmunka váltásnak a községi pénztárból

leendő kifizetése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Loga Traján megyei főszámvevő kérvénye melyben a nagy-kikindai pausalis alpból 300 frt jutalomért folya-modik. — A nagy-kikindai kerületi alpból 200 frt utalványoztatik.

N.-Teremia község képviselő testületének 25-1886. sz. határozata egy 12.000 frtos kölcsön felvétele iránt. — Jóváhagyatik.

Filipov Péter dolovai lakosnak kérvénye, a község által adományozott ház-hely iránti községi képviselő testületi határozatnak megerősítése miatt. — Jóváhagyatik.

Dinyás község képviselő testületének 4-1886. szám a. kelt határozata, melylyel Petrov Leventa és társai által kibérelt közlegelő után hátralékos 785 frt 20 kr. haszonbér elengedése kimondatott. — Feloldatik.

Orlovát község képviselő testületének 17-1886. sz. határozata, melylyel a jegyzőnek a járlatok körüli díj leszállítása alkalmából 198 forint 35 krt szavaz meg. — Pótlás végett vissza küldetik.

Karlova község képviselő testületének 131-1886. sz. határozata, melylyel a község egy epreskert felállítását mondotta ki. — Tudomásul vétetik.

Jázova közs. képviselő testületének 3-1886. sz. határozata a marhalevél és lójárlatok kiállításának díjpótlása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Uzdin község képviselő testületének 17-1886. számú határozata Ballán Mojsze községi irnok megjutalmazása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Deszk község képviselő testületének 11-1886. sz. határozata a Babin Mojsziló terhére előírt 12 frt 90 $\frac{1}{2}$ kr. községi adóhátralék leiratása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Alispáni előterjesztés Weinreich Vilmos és Kálmán Imre község gyakornokok jutalmaztatása iránt. — Weinrich Vilmos, Kálmán Imre és Villy József közíg. gyakornokok részére 50—50 frt segély utalványoztatik.

A pancsovai járás főszolgabirája betérjeszti Franczföld község képviselő testületének határozatát, melylyel a jegyzőnek a járlatok díjának leszállításáért kárpótlásul fizetése emeltetett. — Jóváhagyatik.

Jankovits Athanasz m. irnok és tb. alleveltárnok jutalmaztatása iránti kérvénye. — 60 frt megszavaztatik.

Molnár Imre alispáni iktatónak 100 frt segély kiutalványozása iránti kérvénye. — 100 frt segély kiutalványoztatik.

A n.-kikindai járás főszolgabirája betérjeszti Mokrin község módosított bel- és külrendőri szabályrendeletét. — Jóváhagyatik.

M.-Padé község képviselő testületének határozata, melylyel a pénztárnoki fizetése 40 frtről 80 frtra emeltetett. — Formai hiányok folytán feloldatik.

M.-Padé község képviselő testületének határozata, melylyel az orvos fizetése 100 frtről 150 frtra emeltetett. — Formai hiányok folytán feloldatik.

A pancsovai járás főszolgabirája betérjeszti Franczföld község módosított tűzrendőri szabályait. — Jóváhagyatnak.

Pelikán János nyugalmazott honvéd-főhadnagy segélyeztetése iránti kérvénye. — 20 forint segély utalványoztatik.

Szakula község képviselő testületének egy díjok felvétele tárgyában hozott 8-1886. sz. határozata. — Jóváhagyatik.

A megyei számvevőség hiv. jelentése több nagy-beeskereki lakosnak 1886. évi közmunka váltás címén fel-

vett 30 frt 50 kr. leirása tárgyában. — 30 frt és 50 kr. leiratik.

A megyei számvevőségnek hivatalos jelentése Petkov Mija n.-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratása tárgyában. — A kérelemnek helyadatik.

A megyei számvevőségnek hivatalos jelentése Vorgity Laza n.-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratása tárgyában. — A kérelemnek helyadatik.

A megyei számvevőség hiv. jelentése Hasch Ferencz nagy-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratása tárgyában. — A kérelemnek helyadatik.

A megyei számvevőség hiv. jelentése Tyurcsin Manojlo n.-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratása tárgyában. — A kérelemnek helyadatik.

A megyei számvevőség hiv. jelentése Krumenacker Lipót nagy-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratása tárgyában. — A kérelemnek helyadatik.

A megyei számvevőség hiv. jelentése Blumm Sándor nagy-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratása tárgyában. — Kérelemnek helyadatik.

N.-Kikinda képviselő testületének 123-1886. szám a. Nikolits Vlada függesztett községi pénztárnok napi díjai tárgyában hozott határozata. — Jová, illetve helybenhagyatik.

Uzdin község képviselő testületének 12-1886. szám alatt Riszta Tódor adó-behajtással történt megbízása tárgyában hozott határozata. — Helybenhagyatik.

Torontálmegye lötenyészési bizottmányának 2-1886. sz. határozata a megvásárlandó mének kiosztására és eltartására szükséges szabályrendelet tervezetnek kidolgozása tárgyában. — Nm. földmívelés ipar és kereskedelmi miniszteriumhoz felterjesztés intéztetik.

Szeleus község képviselő testületének a regaljog megvétele tárgyában kelt határozata. — Eivileg jóváhagyatik.

Előadó: Botka Béla, közig. fogalm. gyakornok.

Szerb-Szt-Péter község képviselő testületének a jegyzői lak átalakítása tárgyában hozott 15-1886. számú határozata. — Kiegészítés végett vissza.

A megyei számvevőség hiv. jelentése Ferró István nagy-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozásá-

nak leiratásának tárgyában. — Helybenhagyatik.

A megyei számvevőség hiv. jelentése Pfeifer János nagy-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratásának tárgyában. — Helybenhagyatik.

A megyei számvevőség hiv. jelentése Csókás János n.-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratásának tárgyában. — Helybenhagyatik.

A megyei számvevőség hiv. jelentése Riszti's Szima n.-becskereki lakos 1885. évi közmunka váltás tartozásának leiratásának tárgyában. — Helybenhagyatik.

A megyei számvevőség hiv. jelentése Pfeifer János n.-becskereki lakos 1884., 1885. és 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratásának tárgyában. — Helybenhagyatik.

A megyei számvevőség hiv. jelentése Kefasz Kristóf n.-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratásának tárgyában. — Helybenhagyatik.

A megyei számvevőség hiv. jelentése Ascher Gusztáv n.-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratásának tárgyában. — Helybenhagyatik.

A megyei számvevőség hiv. jelentése Weichherz Hermann n.-becskereki lakos 1885. és 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratásának tárgyában. — Helybenhagyatik.

A megyei számvevőség hiv. jelentése özv. Bozsán Anna franyovai lakosnő 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratásának tárgyában. — Helybenhagyatik.

Tisza-Hegyes, Szaján és M.-Padé község képviselő testületének határozatai, a nagy-szt.-miklósi gazdasági iskola támogatása tárgyában. — Helybenhagyatik.

A bánlaki főszolgabíró hiv. jelentése, a Széchenfalva, Barákháza és Krivabara községeknél rendszeresítendő őrök állások tárgyában. — Helybenhagyatik.

Szekosán Simon és társai petrovozzelói lakosok felebbezése, a községi képviselő testület által a megyei szinügyi bizottság által kiküldött sorsjegyek meg nem tartása tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Magyar-Padé képviselő testületének buza-vetőmag kölcsön tárgyában hozott 13-1886. sz. határozata. — Feloldatik.

Szöreg község képviselő testületének a községi őrök lakbérátalánya tárgyában hozott határozata. — Helybenhagyatik.

A megyei számvevőség véleményes jelentése Franz Antal nagy-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozása leiratása tárgyában. — Helybenhagyatik.

A megyei számvevőség véleményes jelentése Sehr József nagy-becskereki lakos 1885. és 1886. évi közmunka váltás tartozása leiratása tárgyában. — Helybenhagyatik.

A megyei számvevőség véleményes jelentése Wagner János n.-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozása leiratása tárgyában. — Helybenhagyatik.

Az alispánjelentése a felfogadott fűtő tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Ugyan annak jelentése Dr. Petrovits elhalálozása alkalmakor adott köszöru tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Előadó: Filkovich Boldizsár, közig. fogalm. gyakornok.

Nagy-Torák község képviselő testületének a közgyámi fizetés tárgyában hozott határozata. — Megsemmisítetik, község új határozat hozatalára utasítatik, alispán vizsgálatot bízatik meg.

Jung aladár pancsovai kir. alügyész beadványa, melylyel az állandó választmányi tagságról lemond. — Tudomásul vétetik.

Homolicz község képviselő testületének a pénzszedői fizetés tárgyában hozott határozata. — Megerősítetik.

A nagy-becskereki szolgabíró hiv. jelentése Selmanne Laub Margit rudolfsznadi születésű oklevelét meghirdetés végett. — Kihirdetetik.

A megye alispánja betérjeszti Gesztessy József zombolyai szolgabíró elhalálozását. — Tudomásul vétetik.

Az alibunári főszolgabíró hiv. jelentése dr. Nagy Ignác dobriiczai körorvos oklevelét meghirdetés végett. — Kihirdetetik.

A megyei számvevőség véleményes jelentése Krizsanov Gácsa nagy-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratása tárgyában. — Leiratik.

A megyei számvevőség véleményes jelentése Frank Antal n.-becskereki lakos 1886. évi közmunka váltás tartozásának leiratása tárgyában. — Leiratik.

A nagy-szt.-miklósi járásgabíróság betérjeszti dr. Weltnagyörszi községi orvos oklevelét meghirdetés miatt. — Kihirdetetik.

Steingaszner Ernő nagy-lakos lemondása, az 1886. t. cz. életbeléptetése alkalmán lasztott elnökségről. — Sajnálatosul vétetik.

A zombolyai főszolgabíró betérjeszti Funk Zsuzsanna osztályvezető okmányát meghirdetés végett. — Kihirdetetik.

A közmunka- és közlekedésügyi miniszterium 41.661. számú határozata Pardány-Szt.-Márton-Ujpesti vasutvonal előmunkalatai engedély tárgyában. — Tudomásul vétetik, vasuti bizottságnak kiadatik.

Az antalfalvai főszolgabíró betérjeszti dr. Monda Endre czrpegyorségi orvos oklevelét meghirdetés végett. — Kihirdetetik.

Müller József és társai t.-s.-miklósi községi képviselők felebbezése T.-Szt.-Miklóson f. évi novemberi megejtett községi orvosi választás tárgyában. — Felebbezés elfogadatik, megsemmisítetik; Hadfy Döme községi tag szób. felebbez.

Néh. Sztankovits György nagy-becskereki lakos, kir. tszéki bírálója feletti gyászjelentés. — Tudomásul vétetik.

49450. számhoz.

Pályázat.

A győri árva alapítvány 1886/7. kezdetétől következő évi állomások jötték üresedésbe. — zetesen:

I. A győri árva kir. alapítványnál 6 állomás, egyenkint évi 80 frttal.
II. A győri árva gróf házy-féle alapítványnál 2 állomás, egyenkint évi 80 frttal.

Ezeknek betöltésére pályázatot nyitottunk, következő feltételek mellett:

A győri árva kir. alapítvány ösztöndíjakra szegény kath. jó előmenetellel iskolába járó, munkadók árva fiúk és leányok pályázhatnak.

A nagy-szt.-miklósi járási főszolgabírótság betérjeszti dr. Wellisz Gyula nagyörsi községi orvos oklevelét meghirdetés miatt. — Kihirdetetik.

Steingaszner Ernő nagy-beckereki lakos lemondása, az 1886. évi XXII. t. cz. életbeléptetése alkalmából megválasztott elnökségről. — Sajnálattal tudomásul vétetik.

A zombolyai főszolgabírótság betérjeszti Funk Zsuzsanna oszterni születő okmányát meghirdetés végett. — Kihirdetetik.

A közmunka- és közlekedési m. kir. miniszterium 41,661. számú leirata, a Pardány—Szt.-Márton—Ujpecsig vezető vasutvonal előmunkálatai engedélyezése tárgyában. — Tudomásul vétetik és a vasuti bizottságnak kiadatik.

Az antalfalvai főszolgabírótság betérjeszti dr. Monda Endre czerpajai községi orvos oklevelét meghirdetés végett. — Kihirdetetik.

Müller József és társai t.-szt.-miklósi községi képviselők felebbevése, a T.-Szt.-Miklóson f. évi november 10-én megejtett községi orvosi választás ellen. — Felebbevése elfogadatik, választás megsemmisítetik; Hadfy Döme m. bizottsági tag szób. felebbez.

Néh. Sztankovits György nagy-beckereki lakos, kir. tszéki bíró elhatalozása feletti gyászjelentés. — Tudomásul vétetik.

49450. számhoz.

Pályázat.

A győri árva alapítványoknál 1886/7. kezdetétől következő ösztöndíj állomások jöttek üresedésbe, nevezetesen:

I. A győri árva kir. alapítványánál 6 állomás, egyenkint évi 80 frttal.

II. A győri árva gróf Eszterházy-féle alapítványánál 2 állomás évi 80 frttal.

Ezeknek betöltésére pályázat hirdettetik, következő feltételek és megjegyzések mellett:

A győri árva kir. alapítványbeli ösztöndíjakra szegény kath. vallásu, jó előmenetellel iskolába járó, vagy inaskodó árva fiúk és leányok pályázhatnak.

A gróf Eszterházy-félékre pedig uradalmi könyvvivő, számtisztek és ezek után gazdasági tisztviselők és szolgák árva gyermekei; különösen a convertita árva fiúk vagy leányok pályázhatnak elsőbbséggel. Az e részbeni pályamódványok a győri árva kir. alapbeli állomásokat illetőleg Nögáll Károly győri püspöki helynökhöz, mint az alap igazgatójához; a gróf Eszterházy-félre nézve pedig gróf Eszterházy tatai uradalmához Tatára, Komáron megye utján, mint illető pártfogókhoz czimezendők és az illető tanintézeti igazgatóságnál, hol a pályázók jelenleg tanulnak, vagy az illető megyei és városi közönségnél 1887. évt február hó 10-ig, mint ezenel kitzűzött határnapig nyújtandók be.

A benyújtandó pályamódványok következő kellékekkel szerelendők fel.

1. A legközelebb lefolyt 1885/6. tanévről szóló iskolai vagy az inaskodási előmenetelről szóló mesteri bizonyítvánnyal.

2. Az esedező szülőknek polgári és vagyoni állapotáról és netáni érdemeiről, testvértagjainak létszámáról, valamint arról is, élvez-e esedező vagy egyik testvére ösztöndíjt és mily alaplól, hatóságilag kiállított hiteles okmányokkal. A gyermekek egyenként név szerint és koruk szerint kimutatandók.

3. A keresztlevéllel és az esedező atyjának vagy mindkét szülőjének halálal igazoló bizonyítvánnyal.

4. Megjelölendő a folhamodványban azon kir. pénztár, a melynél a folyamodó adományozás esetében az ösztöndíj illetményt felvenni kívánja.

5. A gróf Eszterházy-féléknél a fenkitett egyéb kellékeket illetőleg a leszármazási viszonyokat igazoló okmányokkal.

Az ekképen felszerelt pályamódványok az illető tanintézeti igazgatóságok és megyei vagy városi hatóságok által és pedig az előbbiekről részéről vagy közvetlen vagy a tankerületi főigazgatóságok utján, az utóbbiak részéről pedig közvetlen 1887. évi márczius hó 10-ig a fennevezett pártfogókhoz, a minősítvényi táblázatok kíséretében eljuttatandók, hogy az utóbbiak által a kijelölt javallatok legalább 1887. évi márczius 31-ig előterjeszthetők legyenek.

Végül megjegyeztetik, hogy az adományozott folyamodók, ha fiúk, a nyert ösztöndíjt tanidejük, vagy inaskodásuk tartamára, ha leányok, férjhez menetelükig vagy anyagi állapotuk másképp kedvező megváltozásáig, legfeljebb azonban éltek 24. évének befejeztéig élvezendik.

A fent kitzűzött határnap eltelte után, vagy az illető tanintézeti igazgatóságok mellőzésével közvetlen a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz benyújtott kérvények egyszerűen vissza fognak utasíttatni.

Budapest, 1886. december 9-én.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumtól.

32044. sz. 1886.

Torontálmegye alispánjától.

Hirdetmény.

Hivatkozással a folyó évi május hó 13-án 11433. sz. alatt kibocsájtott hirdetményemre az 1885. évi XXIII. t.-cz. 189. §-a értelmében ismételen felhívom a Torontálmegye területén fenálló vízi művek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosait, hogy 1887. évi február hó 1-ig a vízi művekre és vízhasználatokra vonatkozó jogosítványokat igazoló engedélyeket mutassák be, vagy közvetlenül nálam, vagy az illetékes járási tisztviselők utján, a mennyiben pedig törvénytábla engedélylyel nem bírnának, igazolják ugyan ezen idő alatt, hogy vízi műveik a törvény életbeléptetéstől visszafelé számított 20 év, vagyis 1866. évi január 1-től háborítlanul fen állanak a nélkül, hogy mások jogosult érdekeit sértenek és mint ilyenek az illetékes hatóságok által károsoknak találtathattak volna.

Ezen kötelezettség minden hatósági engedélyre szoruló vízmű tulajdonosaira kiterjed tehát öntöző, lecsapoló, ármentesítő folyamszabályozó ipar s egyéb vállalatokra külömbseg nélkül, miért is figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy a mennyiben a fenti határidőben bejelentéseiket elmulasztanak, jogosítványok hatálya megszűnik s továbbra fenállónak nem tekinthetők.

Nagy-Beckereken, 1886. december hó 5-én.

Alispán hiv. távol:

Daniel László,
h. főjegyző.

